

Studinajumus nem preti:
Zelgawa pee Bankowska un Sitopa
Igeem, Katoku eela No 5, Söplera nama,

Wakfa par studinajumem:
8 kap. par sifitu rasti rindinu; pah-
tulofchana is fwekcham walobahn
par brijhu.

Latweefchu Awises.

3nahl weenreis nedel.
Wakfa, Zelgawa sanemot:
par gadu — 1 rubl.
Wakfa, pahr waku pefuhtot:
par gadu — 1 rubl. 50 kap.

„Latw. Aw.“ war apsteltet:

Zelgawa: Ferd. Besthorna lga grahmatu bodé,
Wakfa: Steina lga apweck.
Rudwig: Ferd. Besthorna lga
grahmatu bodé.

„Latw. Aw.“ war apsteltet:

Walmere: Treh lga grahmatu bodé.
Wakfa: M. Rudoffa lga grahmatu bodé.
Pestherburga, pee Besthorns gen.
Latw. draudjes mahitaja.
Wef tam: pee
geen. mahitajem — titlab Widsemé, ta ari Kurfemé.

64. gada-gahjums.

War sim.

Apsteltichanas us „Latweefchu Awischn“ wehl nem preti,
un ari wijs nummuri no gada eefahluma wehl dabonami.

„Latw. Awischn“ redafzija.

Ceffats kalpu kahrtas leeta.

(Gefahthits is Widsemes.)

Schoreis runaschu — ne wis pahr kahdeem ziteem kalpeem,
bet til weenigi pahr semfopju kalpeem. Semfopibas uffelfchana pa
leelai dalai atkarahs no kreetnas kalpu kahrtas. Kas kalpu nizina,

wihts un fainneeks sawa mahja fchi wahrdra pilniga noshme?
Weens wahrdra no Lawas mutes aplufinahs wifas kildas,
tikai pats neelaidees, la bahba, garaja mehles klabinaschana;

La tad nu redsam, la kalpa wihta usturas awots ir weenigi
wina meefas spehks. Un jo fchis awots eet fihlyma, jo mafal kalps
eefpehji gahdabt par sawu usturu. Lai nu kalpa dshwi padaritu kaut
zil weenadaku, — lai wezuma deenas winam nebuhtu jagrausch pa-

Bismarck pahr semfopibu.

Balstskanzleris firts Bismarck 12. Februari (31. Janwari)
Wahzu walst-fapulze turejis runu, kas til daschada wifse ewehro-
jama, la fcheit ko is tahs gribam pafinot, — jo efam pahrlcezinati,

Paspahne.

Wihrs ar schujamo adatu.

U. pilfhehtas leelaja isthabdes nama kahds nopeetns wihrs muhs
darija ufmanigus, kas pee mafa galdina stabweja un no fmeedamahs
laufchu drubsmas bija apfentis; jo wihrs zita nefa isthabde nebija aif-

taju pulks arweenu wairak paleelinajahs. Bet zil leels bija skatitaju
brijnumus, kad otra adatu, fura ar wehl fmalakeem eerofcheem tifa
atftruhweta, wehl trescha parahdijahs, un tani wehl zetoria u. t. t.

azis wairs nefstajahs til nifnas, til pahrdroschas, un fprogaimee mati
wairs nebija ta isfauti ta agrak. Wifse wina ahraigais ifstais bija
glibtats un godigaks palizis, un jau no ta wareja atfahrit, la wifsch

Elina.

Behz N. Fries'a asfahstihis no S. A.
(Lupinajums.)

Bet gads ir ahtri nodshwots, — un tad Elina kahdu deen'
atfal zaur melfhu ftaigaja, sawu wego draudseni apmelleht, tad wina
jau no tablenes eeradufija flaitu jaunekli apafsch preebdeem fahwam.

„Elin!“ ta wifsch atfal eefahka runaht, kad tublit atbildes ne-
dabuja, „waj Tu manis wairs nepafstihit? Es jau efmu tas Wikums,
kas wakar no zeetuma tifa atlafis un tagad atfal mahjads pahrnahjis.

„Es tahds pats wis ne-atnahfu, kahds biju aifeedams,“ Wikums
runaja tahlat. Deews lai ir teitfs par fcho pehdigo nodshwoto
gadub. Gan weenam pahcham bija jafschich sawa mafa zeetuma ista-

„Tu jau, Elin“, ar mutes wahrdreem man newari apfoliht, la
tehnu preefch manim aiflughji. Bet eeflati man tika laipmigi azis
un pahneeds man roku. Schi waloda man jau buhs deewsgan fa-
protama.“

Elinaas mifstia firds bija loti aifflufinat. Azis wina pildijahs
ar afarahm un wina pahneedia jaunellim sawu roku.

Stiprais puifsch fawehra fcho wahjo roku la sawu weenigo at-
balstu un zeribu. Wifsch nolaida galwu til femu, la meitinas balta
rofa no wina melneem mateem gandrih wifai bija aplahra, un tad

No ahrsemehnu.

preeksch nabaga lautneem pilsethäs teel sabahrdsmata. Galwenakee brijwprahtigo runataji schai leetä bija: Nikerts, bagatais Schihdu...

Wahzija. Til leeli strihdini Wahzu walstis-fapulze wehl nefad naw bijuschji, ka tas noteel beidamajäs pahri nedekäs multas sinä, kas buhtu ja-usleel no ahrsemehnu ewestai labibai.

Anglija. Bagahjuscho zetortdeen Angtu parlaments fapulzejahs, un Gladstons isklaidroja jau demu preeksch tam, ka spreedischot pahri loti swarigahm leetahm.

Franzija. Behz ilga laika nu reis labakas sinas pahrnahuschas Franzija is Tonkina. Behz tam, kad Angteem Egipte siliti pagah-kahs, Franschi wairak kautinäs Rihneeschus uwareruschji.

weetä. Zahdäs reisäs Franschi ir zitadati par Angteem. Angli n breefmäs meerigi un auffsit, ka lebus; Franschi turpreti tad ahtri so-erschinajahs un nemas ne-ewehro, zil neganti tahdi brijuschji, kuree wisu no-ahda un waldbas wadonus maina.

Spahnija. Semes trihjeschana tur naw wehl pawisam milo-jusees. Pat tais weetäs, kur ta beiguses, nami un basnigas wehl fakriht, — jo zaur leetu jaunajäs semes plihsumäs uhdens fakrahjahs, kas fundamentas isstalo un padara nestiprus.

Italija. Turenes eedshwotaji schim brijuscham fapuhuschji u waldbu, tamdehl ka schi nosehdusees starp diweem krehfleem, atstah-dama sawus wegos draugus un eesahldama ar Gladstonu kopotees.

Egipte. Angteem tur klahjahs toti grehti. Lai gan tee drusle winneuschji, tadshuwineem foli pa folim jawelkashs atpakaf. Kä Wol-flejs sino, wini apmetischotes Verberä, kas gan wehl mahdija pekti-teju rokäs.

Tonkina. Behz asa kautina Franschi eenehmuschji Langsonas pilsethu; ari daschäs zitäs zihninäs wini uswareuschji. Bes tam wai-rak Rihneeschu lugu, — weenu ar 26 leelgabaleem un 600 kareiw-eem, un otru ar 6 leelgabaleem un 150 kareiwem, — wini no-gremdeuschji.

Zauna walstis pee Kongo upes. Portugale nu wairäs neelä schleerschlus zela Kongo walstis dibinashanai. Dausd nedelu no wee-tas wina nopuhlejahs, fawest Giropas leelwalstis strihdü.

Esina jauneklim zaur simehm norahdija, lai rihdä agri atnah-fot us to pafschu weetu, — tad atbildi dabuschot. Ari naudu wina tam gribeha eedot; bet to winsch nefanehma.

lehza no krehsta, it lä nu tuhlt buhtu sabhati jamauz kahjäs un ja-streen us meichu, fojinus glahbt no jauneem nedarbeem. Bet Esina ne-apnika, tehwaam us sawu wisji tahaf stahstht pahr Wiluma atgreeschonos, pahri wina noflumuschu un fagrausju sirdi, un pahri wina apnemshanos, tagad jaunu, labaku dshwi usfahst.

— kahdu sinu winsch dabusch? Un redji, meitira jau no tahlenes pree-zigi issteepj roku, noshmedama, lai tikai nahlot, jo tehws to efot at-kahwis. Ar karstu pateizibu jauneklis nu fatwer fawas glahbejas roku, un tä tad Esina eewed allaiho zeetumneelu fawa tehwa pajumtä.

ir brikwa un juhras peekraffe, kas gan tikai kahdas 5 juhrdes jeb 35 werstes gara, peekriht jaunajai waltij. — Kungo waltis ir tik leela, ka Bahzija, Franzija, Spahnija un Italijsa kopā. Gedshiwotaju skaitu rehkina lihds 35 miljoneem.

No eekshsemehnu.

Behterburga. Waltis padome nospreedusi, Leepajai preefsh ofas pahrlabofshanas un padshinas shanas dot 5 milj. rublu, lai andele un kugofshana Leepaja kreetni usplauktu. — Behterburga, ka wifes sino, leelakais winests no prehmiju aifteenas, proti 200 tuhst. rublu, kritis kahdai keshshai, Schihdenei.

No Penjas raksta, ka tur kahda feeweete, wefshere, upmalā atradusi pazinu ar loti daudis naudas; jo tai pazina bijuschi eekshā 400 tuhst. rubli papirha nauda, to wifu godigi efot pilshetas polizejai nodewufi. Pehz likuma ta dabuhs trescho datu no tahs naudas.

Bjelostofa kahda 42 gadus weza mahte dsemdeja puifenu ar 2 galwahm; bet pehz pahri stundahm nelaimigais behrs atkal nomira.

No Kamifshinas (Saratowas gubernā) raksta pahre nekad wehl nedirfetu leelu wezumu. Tur kahds Kreeweetis, kas wehl spirtis un wefels, efot 20. Maijā 1694. g. dšimis; tā tad 191 gadu wezs. Sawus saldatu gadus wifsh efot apafsh teizamā generala Sumorowa nodeenejis, un 1812. gadā, t. i. preefsh 73 gadeem, Franschu kara lihdsfarojis.

Podolijas gubernā, Bogopolas meestā, Baltas aprinkē, ka kahda Kreewa awije raksta, Janwara pirmajās deenās notizis schahds breesmigs atgadijums: Kahds wezs, bagats wihrs, Doktorowifshs wahrdā, dabuja beeshi wehstules bes parafsha. Schinis bija draudi rakstiti un Doktorowifsham nauda weeprafsha. Sirmgalwis to mas eewehroja un atdewa wehstules polizejai. Tē kahdā nakti, kad wifa faime jau guleja, 20 wihru celausahs Doktorowifsha dshiwolkli. Blehshi bija wifsh maslojshes. Safeshjuschi deenesneekus, te dewahs pee Doktorowifsha. Ar dšels stangu wini tam eestia palaufi. Ari wina feewa dabuja beseenu par galwu. Blehshi panehma kahdus 3700 rublu naudas, wehrtigahs sudraba, ka ari zitas leetas, un tad aifgabja. Polizejai laimejees negoshshs fakert. Breesmu deenā tee fuhstijuschi us Nikolajewu schahdu telegramu: „Nahjeet! mehs karam leelu siwi!“

Rifshinewa. Ji turenēs „Dofas Listots“ sino schahdu notikumumu: Schihdu-kristito sektes, „Jaunā Israēla“, wadonis, adwokats Rabinowifshs, kuru nefinashanā jeb kaunā nodomā tureja par mirushu, brauja lihds ar sawu meitu pa eelu. Winam usmahzshs 2 lihds 300 Schihdu un eefahka pahreelam blaut, ka ari sweest ar sneegu un dashhadem netihrumeeem. Bet Rabinowifshs nesaudeja duhshas; wifsh ifshaha is rateem un fashija: „Ko Zuhš, neshapshas, gribeet! Ne ween es, bet ari ziti to paschu mahzshs; laiks jau klah, — Zums jatiz.“ — Nemeerige kautini aplufā un — aifgabja. — Rifshinewas rabis jeb Schihdu mahzitajs nodomajis tureht runu, kura Schihdinus grab pamahziht un apraht, lai us preefshu wairs nedaritu tahdas trafulibās.

Jf Tambowas. Kahdas 28 werstes attahstu no Tambowas, ka awije „Sweet“ sino, Janwara mehnesi behdigs atgadijums notizis, proti Reswanowkas fahdschā dshiwodama femneku familija, fashahwofsha is 4 zilwekem, nonahweta. Schihš familijas masakais lozshis bijusi meitina, 5 gadus weza. — Sleplawibas darbu fweeshineeki padarijuschi, kas minetā familija pa nakti gulejuschi. Lauindari nodoti teefas rokā.

Jf Plozshas. Janwara mehnescha behdigs deenās muhs atkal pehz ilga laika sihrs fals ar sneegu apmekleja. Bet ka rahdahs, ne ilgi tas tā paliks, jo faulite muhs ar sawu siltumu ari nepeemirsi. — Schinis deenās tē kahdu wihreli apzeetinaja, kas ar palaktaitstu naudu gribejis labas rebes dshit, bet eestidshs zilpās. — Uguns-grehts muhs ari apmekleja, un schoreis deewegan leelu skahdi padaridams. Ne tahs no Plozshas (kahdu 1/2 werstes) nodega femneku mahjas. Uguns-grehta weetā wifsh ehkas, ka dshiwojamā mahja, kleshis, kuhis un

Tani pascha agumirski Wilums pats eenahza istabā. Ne tahs no mahjas darbodamees, wifsh sawa tehwa baltā bija dširdejis, un ahri bija peestidshs klah. Tagad nu tehws un dehs shahweja weens otram pretim, un weens otram eestafshas agis. Wikums sinaja, kamdeht tehws bija atmahjis; wina sihrs zibnijas karšā zibnischānā. Krahshis smagi puhtahs, — bet beidstot wifsh roku ka atgaidadamees isseepa pret tehnu un ar nospeenu baltā tē eefahka runaht: „Zeh!, miho teht!, tuhshioschēis Lewim par to japateizahs, ka wini man shē usfehmuuschi. Es bija atstahs un pasudis, bet tagad shē par jaunu zilweku esmu palizis. Ne muhscham to ne-aifmirfshchu, to wini man shē labu darijuschi. Zeh!, ko Tu tē stahwi? Pateizees jel pee meshafarga tunga!“

Schahdu walodu Behteris nebija gaidijis. Breesmigas dufmas eedehshs wina sihrs. Sarkaneem wajeem, sobus falobis un duhri pazehlis, wifsh ifshahs: „Waj tā? Waj par wezu habhu shē efi palizis? Waj tagad pee schitahs fugas gribi peeglaufees? Waj pawifam efi aifmirfsh, to wini agral Lewim launa padarijuschi? Al Tu geki! Ar blehdibu, ar lihshu wahrdem wini Lewi us sawu pusi ir wifshchi, un Tu, mulkis, no wineem efi lizees peemahnitees! Kaunes, faunes! Waj tahds rahms jehrinsh gan wehl ir melnā Behtera dehs?“

Pee schem wahrdem wifsh klaudsedams ar duhri ufita us galda un bresha: „Manis pehz, palezi shē, ja Tu zitadi negribi! Lewim jau, sinams, tee glihte meshafunga fwahrzini ar salo aplakli agis ir eeduhrushees, ka nu pehz schem til ir jatwahra. Manis pehz, dari tā gribi, man tas nefait neta, un mans dehs Tu wairs neefi! Bet ar Zums, meshafarga lungs, wehl ne-efam lihdsigi! Pa-preefsh Zuhš to puiku eegrubdeet zeetumā un pehz winam samulshinjeet galwu un sihrs, ka wifsh sawa tehwa wairs nepahshit! Kur gan preefsh mums nabaga laudihm wehl tainiba atrodama wifsh semes? Ko dariht? Pascham tainiba jamelle, pascham wifa ta netainiba jatmahsa atpaka, ko efam peeshiwuojuschi, lai tur ari sem' un debesh boja eeta!“

Schai runai wehl kahds kreetnsh lahstus peelizis, melnais Behteris ifgabja no istabas laukā un wehl ahra pajehla duhri draudedams pret meshafarga mahju.

Itahā wifsh bija aplufuschi, un meshafargs sehdeja atkal meerigs un netufshams sawā treshtā. Wifsh wifu to jau sen bija paredsejis un gaidijis. Wikums turpreti bija loti aifustinahs. Tehwam runajot, wifsh bija baltis palizis tā krehis. Jau wairaf teifas wifsh bija gribejis usleht un tehwam tahdu besaunaju walodu leegt. Tik ar mokahm wehl wifsh bija samaldijees, it tā no kahdas augstahs rolas atturehtis. Bet tagad wifsh bija glufchi tā atlaides. Wifsh sehdeja tā fashis, galwu nolapris, rolas nolaidis, grehti eipodams.

(Zuemat beigums.)

rija, lihds pamatam nodegushas. Zil leela skahde, wehl skaidri naw nosafams, — bet teek rehkina lihds 600 rublu. Rahbageem skahdes zeeteem deewegan gruhis un behdigs liktenis. Ad. Ligathne jun.

Igaunās, ka awifes no Ampeles kirshpeshs raksta, Remiles pagastā kahda mahju fainneeze, kas jau 6 gadus laulibā bes behrneem dshiwuojuschi, fatinusees weenā reisā ar tshetreeem behrneem. Proti 3. Janwari ta dsemdejusi 2 behrnas (abus puifenus, no kureem weens nomiris), un 5. Janwari atkal 2 meitenes, kas abas spirtigas un wefelas. — Mahte efot pehz tahm leelahm bailehm un fahpehm aridfan dshieni atspirgusi.

Widfeme.

Rihga. Baltijas Semkopja isdewejs saweem abonenteem un lastitajeem preefshu schahdu zirkularu jeb rakstu: „Dashhadu, schim briksham nepahwaramu schehrsu deht es esmu preefshs, lihds tahlakai sinofshānā „Baltijas Semkopja“ isdofshānā wairs neturpinahst. Teem zeem. abonenteem, kas „B. S.“ apstellejuschi us 1885. gadu un samafshajuschi, tiks bes kahdas ihpafshas peemafshas turpmati preefshiti awije „Bals“; bet kas „Balsi“ newehletos, teem tiks preefshiti „Austrums“. Ari teem „B. S.“ abonenteem, kas par 1885. g. abonentu naudu wehl naw samafshajuschi, lihds tahlakai sinofshānā no awifes „Bals“ administrashijas tiks preefshiti awije „Bals“. Abonenti, kas wehletos „Austruma“ preefshitanu, teel usajinatati, man to pasinat wehlakais lihds 11. Februarim sch. g., jo zitadi wineem tiks preefshiti „Bals“.

Baltijas Semkopja isdewejs: A. Abbrandts. — Pahre scho sinejumu nu kahds no „Balt. Semkopja“ abonenteem spreefsh tā: Raudu esmu pa wifu gadu samafshajis, sehshas nedelas us aboneereto lapu gaidijis, un tikai weenu paschu nummuru, proti pirmo, un ari bes peelikuma, dabujis. Kad jau Janwara mehnescha eefahlumā „Balt. Semkopja“ isdewejs schahdu zirkularu buhtu islaids tautās, tad es un dashchi ziti, kas tikai otrā waj treschā Janwara nedelā apstelleschānās naudu samafshajuschi, sawus trihs rublus neubuhum pawelli itehrejuschi. „Balsi“ es negribu tureht un „Austrums“ par scho naudu naw dabonams us zauru gadu; bes tam „Austrums“ ari tikai isnahk 12 reis par gadu un ne wis 52 reifas, — kas man neta newar lihdscht, jo newehlos mehnescha lapas, bet nedelas laikrafha. Zits gal tā-ka-tā jau tura „Balsi“; ko schis nu ar diweem efemplareem lai eefahk? Tamdeht jautaju: Waj neubutu labaki bijis, kad „Balt. Semkopja“ zeem. isdewejs, A. Abbrandta fgs, 6 nedelas agral sawu sinejumu pahre „nepahwaramajeem schehrsleem“ buhtu pasneedhis?

Rihgas gubernas pasta kantori, ka Rihgas Wahzu awifes, un pehz winahm „Mahjas Weests“ sino, wina eerehdnis D. jau ilgaku laiku attahshis wehstules, kas zaur wina rofahm gabja, pahre-melhdams, waj tanis naw nauda, waj ziti wehrtis-papirpei eeliski. Wifsh daudis wehstulu panehmis mahja lihds, tahs smalki ismeklejis un tad faplehsis. Blehdis buhtu sawus nedarbus wehl ilgaki turpinajis, — bet par laimi apteekars Biemenais fuhdeja, ka winam pasta pasuduschi 4 kaponi, katrs 12 1/2 rubl. leels, kuras Nowemberi p. g. bija us Rihgu fuhshis glahshu tirgotajam Edam. Zaur to nahza blehsham us pehdahm. D. pats isteiza, ka tā efot 30 rubl. isnehmis, nerekhinot tos kponus, pee kureem nu tizis nokertis. Ismekleschāna wehl naw beigta. Bes leela skaita prastu wehstulu D. wehl efot preefshinajees daudis naudas wehstulu, kuras pasta walde newarejusi adrehsateem nodot. Lahi-buhtu, ja pasta walde isfludinatu tahs wehstules, kuras wehl nefaplehsis ir atrahs D. dshiwolkli. — Aifwinu nedel pasta walde sinoja, ka zela us Dinaburgas dsheszele kule prastu un adroschinatu wehstulu pasudusi.

Widfemes hosteefas pawafaras juridika eefahfsees 1. Aprili sch. g.

Tehrpatas mahzibas apgabala kurators 7. un 8. Februari usklaufshahs kahdas mahzibas stundas Rihgas gimnashās, un tad aifbrauja us Jelgawu, no kurenēs 9. Februari dewahs us Jehlabshatati. Deenwidus-Widfemes wiewahderibas un laufshimeezibas beedribas generalapufze 28. Janwari tika eewehleti: Dr. R. Wolfs — par preefshneeku; profesors Dr. W. v. Knieriems un barons J. v. Manteuffels — par preefshneeka weetneekem, un wifshiskals T. Berents — par rakstu webeju un mantas sinataju.

Spahres pagastā, Arafshu draudse, B. v. Schuberta fgs pahrdewis 29 semneku zeematus, kopā 616 1/4 dahld. leelumā, par 130 tuhst. 400 rubl., t. i. dahlberi zaurmehra par 211 3/4 rubl.

Walka. Pahghajushā gadā 8. Zehsu kirshpeshs teefas aprinkē pahrdewa schahdās weetas femneekem semi: Weh-Rahfklē, Chrgemes kirshpeshs, 5148 1/2 puhra-weetas par 131 tuhst. 700 rubteem, un Trikates kirshpeshs, tshetras muifshas, 3540 puhra-weetas par 84 tuhst. 850 rubteem. Tā tad kopā 8694 1/2 puhra-weetas par 216 tuhst. 550 rubteem. — Tad nu aifmahfshas: Chrgemes eegirni 22 rubli par puhra-weetu, jeb 165 rubli par dahlberi semē, un Trikates kirshpeshs 23 rubli 92 kap. par puhra-weetu, jeb 188 rubli 40 kap. par dahlberi. — Leelaka data nepahrdotu zeematu wehl atrodahs tikai Trikates kirshpeshs, eekams Lugaschu, Chrgemes un Chweles kirshpeshs, inemot triju mahzitaju muifshu 6 mahjas, tikai 11 zeemati wehl naw pahrdoti.

Rujene. Rujenes semkopibas beedriba pahghajushā gadā diwās sehdejschānās isspreedahs, ka deretu dibinahst semkopibas skolu. W. v. B. fgs isteiza 6. Augustā, ka „Balt. Wochenfchriht“ lasams, ka ar Widfemes muifshneezibas un beedribas lozshu palihdsibu buhtu japehrt leelaka muifsha, kura skolu tad eerihfotu. Skoleneem buhtu schai skola japaleek 3 gadus, un semkopiba jamahzshs titlak praktiski, ka teoretiski. Sapulze peenehma schis domas; bet schahbijahs pahre to, waj isdofees wifu pareisi eerihfot, tamdeht ka truhstot wajzahsiga kapitala.

Jf Turkalnes mums raksta, ka skolas mahziba turenēs pagasta skola arwenu no jauna teefot trouzeta. Preefsh Seemas-swehtteem ar mahzibu tamdeht bijis ja-apstahjshs, ka krafsns skolas istabā faghshusees, un tagad atkal talabad, ka pagastā scharlahs plosfotees.

Kurfeme.

Jelgawa. Nakti us 5. Februari, tā pehz pulkstien 12eem, muhs Jelgawneekus un dashshs lauzeneekus pilshetas tuwumā — uguns-grehts isbeedeja. Nodedsa kahdam semturim Rahtsmuifshas laudis kuhis. Lopus laimejahs ifglahbt; bet eebamais fahedsa. Ka

uguns zehlfusees, nefnamš. Raikam gan zaur besdeewjeem. — Labs pulginsch brikshwrahtigo uguns-dshesju aifstehdshs bes spriezhm us breesmu weetu palihgā. Ar dsheshameem rikheem tee neubutu neneela tur isdarijuschi; jo tai weetā atrodahs maj uhdna. Kuhis nebija adroschinatas; tā tad nabaga lautineem, kas fuhri, grehti puhlejshs, pirmš nahza pee sawa pajumta, leela skahde. Dewigas rolas waretu wineem, tik breesmigi peemekleteem, pasneegt kahdu artawinu. — Uhfina muifshas Buhdeneeku fainneelam schi gada 27. Janwara wafatā rija zaur uguni aifgabja. Bes tam wehl fahedsa: 1 kufamā maschina lihds ar lokomobili, 1 plaujamā maschina, 1 wehtijamā maschina, 1 sirgu grabbeklis, 10 wesumu salmu, 20 wesumu nekultu sirnu, 5 wesumi sehklas ahbolina un 5 wesumi linu. Rija bija adroschinata par 700 rubteem, — kufamā maschina un lokomobile par 2000 rubteem. Zitas maschinas un labiba nebija adroschinatas. Ari tē, ka rahdahs, uguns zehlfusees zaur besdeewjeem rofahm.

Kā „Waldibas Wehtnefis“ sino, barons v. Bruggens apstiprinahs par Jaun-Jelgawas pilsteefas afesoru un barons v. Firds atkal par Aifspites pilsteefas afesoru.

Jf Weh-Swirlawas. Janwara mehnescha pirmajās deenās turenēs pagasta magafina tika apfagta. Ka rahdahs, tad fahdsiba nebehs wis weenā nakti un no weena pascha sagla ween pahrahdata, — bet no wairakeem un ilgakā laikā. Tas protams femifshki no tam, ka loti daudis labibas isgrahbts. Magafinas wihri ari wairaf deenu ne-efot bijuschi kleshiti, un tamdeht bijis laika deewegan, to wifu it netrauzeti padariht. Nehdahs skaidras pehdas ne-efot manitas, us kuru pusi sagli braufshchi; jo sneega tai laikā nehahda naw bijis. Ar weenu sirgu ween to newarejuschi wis pahpeht. Klehts durwis bijuschas ar wairafahm kreetnahm aifshghahm aifshghetas, un neweena no tahm ne-efot bijusi falaufta, nedsi ari durwis fashahdetas. Tikai weenas atshghas zaurums ar ratu smehri efot bijis nosmehrehts. Tā tad domajams, ka atshghas ir tapushas usmuhketas un atkal pehz isgrahbschānās un aifbraufshānās zeeti aifstahitas, lai tik drihs ne-erauhsttu nedarbu un nehbhtu naigi pehdas. — Minetā pagasta walde ifsolijuschi 150 rubl. fubr. pateizibas algas tam, kas to fahdsibu usrahda.

No Salgalos pufes. 26. Janwari kahds wihrs brauja pahri Garofes upei, kura ne tahlu no Salgalos ir tikai weweja grahwa leelumā. Bet tē wihram nelaimigis gadijeens! Sirgs eelufst Garofē. Wihrs tāpat ka lopinsch deewegan mozhahs, — bet sirgs bes wehl kahda palihga no uhdens ahra neteek, jo Garofē ir zaur atkufu uhdens drufku pazehlees. Tapehz wihrelis nu dobahs us tuwafahm mahjahm, palihga luhgtees. Bet — sawu jaun'laiku brikhnumu! — trihs triju pagafu tuwafahs mahjas top isfreetas, un — palihga naw!

— Kapezh? tā lastitajs prafshs, un sawu spreedumu tairfsh. — Bet, klau, tauteti mihtais, ka tas pee mums notika! — Pirmās mahjās fainneeze bes fainneeka palihga newar dot, — jo wihri kulsta linus. Otrās mahjās ihsto gada kalpu naw mahjās, — un fainneeks pats, ka ari wafaras kalpi un ihreesei jau ne-ees. Treshās mahjās „lunga naw mahjās“, — naw kas palihds. Lastitajam gan jau nahks domās, ka nu sihrs schi uhdni dabuja galu. — Tā ne, — bet us faufuma nosala! Jo wihrs par otro lahgu sfrej us pirmahm minetahm mahjahm, raudshit, waj nu nama tehws neubhs pahrbrauzis, — un par laimi — ir! Nu nahk wihri, un ari sirgs top dots, lai war wehl dshiwu, apfalusho sirgu aifweht, — laifam gan siltumā. Bet kas to dos! War jau lopu mehri eewest mahjās. Tapehz lai wed us laufu. Nu to isghsch no kulbas, ufmet slajpu deki, lai lopinsch sil-dahs, kamehr wihrs ees tahlakas palihdsibas mekheht. — No f. mahjahm us Garofē pehz uhdens brauzot, lopinsch top eeraudshits. Refinot, ka tur tahds tizis, nahk prahā, ka besdeewigi zilweki slimu sirgu dshiwu isweduschu. Tamdeht ar behdigahm juhsmahm top atkal us pirmahm tuwafahm mahjahm fuhshits, apfinotees, ka nama teh-wam, kas ari teefu spreedes, ir slinte preefsh wahruu schahshānās, lai buhtu tik labs un nahktu us sawu lauku, slimo sihrsino no leelas wahrgschānās glahbt. Bet schis, ka likumu pratejs, faha: „Tas tur ir nolikts, — lai sihw, kamehr nahks palak.“ — Mihlee lastitaji! Schodeem wehl wifsh turpat stahw ar pilnu muti fahalufshas semes! Bet slajpā deka, un tāpat ari radibas deka un palawu — wairs naw. — Minetā lopina beidsamā manta, ka rahdahs, fweht-deen, 27. Janwari, par basnijas laiku ir panemta. — Pahre scho „gaifmas laiku“ notikumumu lai mihtee lastitaji un zeem. lopu aiffarga-shānās beedriba spreefsh.

Redakcijas preefshmejums: Ka augsham aprafshitais notikumums, kas tik leelu zeestidibu pret zilweku un lopu parabda, teesham tā notizis, mums ari wehl no zitas pufes teel apleezinahs.

No Veel-Gezawas. Neubhs daudis weetu kurfemē, kur tumfchee weikalneeki — sagli — neubutu nopamatojuschi sawas labi organifetahs partijas. Ja „behtais“ kritis schahdu beedribu ihpafshumā, tad ari beigts. Schahdi daudis atkahrtojoshees atgadijumi padarijuschi atgadijumu zehlonis loti weenalshghas, kur gan buhtu latra peenahkums, jo nopeetni mekheht un usmaniht pehz fahshwi postofcho tumfonu darbeem. Daudstreihs dšird apmeerinajotees ar to, ka masais „baltais“ waj „melnais“ wehl atkizis. Piniigi japeekriht „Latweeshu Awifshu“ 5. nummurā eefuhitām projektam pahre saglu isnihdechanu. Wajaga tik kahdam pagastam pehz minetā preefsh-lifuma fahkt. Panahkums buhs teizams. Daudis Gezawneeku pateifsees schahdam kreetnam usfahkumam, — teifsim Gezawā. — Ar pahghajushā gada pagasta amata wihru wehleshānu bijahm deewegan apmeerinati. Tā ka muhsu wezee amata wihri, no kureem dashshs jau 15, zits lihds 20 g. amata, bijuschi godigi un pareisi darba ispiditaji, tad ari tagad wifsh us jauna eewehleja. Gewehletee tika no Paukfas usraug teefas apstiprinati. Bet kahdam no muhsu tā faulkeem isweizigeem wihreem bija pehnajā gadā pagasta teefa aifdewufi dufmas. Wihrelim schis meerigo duhshu trouzejoschais augons perinajees lihds gandarihanai, — wehleshānās deenai. Schahds tahdus neekus un newifshchus atgadijums faghrahshijis un fahlopojis par fahpiga augona dšeedinajofcho lihdselli. Dodahs pee usraug teefas, schehlobamees, ka fahfshāna naw bijusi pareifa, — tur peenahzigi to atraida. Bet duhshu nepafaudejis, aifustinatais wihrs gahschahs us augstahm teefahm, un ka jau dashu reis notizis, — tahs nolemj wehkreiseju fahfshānu. Bet kas nu muhsu „is-weizigajam“ par puhlineem, par teefshānu, par fkreeshānu! Gandarihanai wajaga buht, bet ahre — kas tur tas kolols? Wifsh grih dabuht wifsh fauzejus us sawu pusi, eezelt sawu tuwu rade-neeku par teefas preefshschahdetaju (pats ari to wis nefmahdetu), un

(Statees peelikumā.)

Leipzigas Ewangeliski-Luteriska misione.

(Belgijms.)

Ziegenbalga un wina palatnazeju sebjums ar laiku it jauki sahla uplaukt. Weena draudis pehz otras salafijahs ap Trankebaras Luteratizigiu draudis, ka ap sawu garigo mahli. Bet wehlah laiti pahrgrosijahs un wisa gahja atpakaf. No Ciropas mas palihdsibas nahza, jo laika gars nebija wairs tahds, ka laudis daudf wehribas us sw. misionas darbu buhtu greesufchi. Sweschi misionari celausahs Luteratizigiu weztehwi darba lauka; draudses zaur daschadahm julahm un kidahm tifa isflidinatās, un ap 1830. gadu Trankebaras wezais misionas nams plikam koku zelmam bija lihdsigs, kuzam wisi sari lihds ar lapahm un seedeem ir nozirti. No 20 tuhsti. dwehselem titai tahdi 1200 kristigi Tamuli bija atlikufchees, kas Mahrtina Lutera sfaidrai mahzibai bija ustizigi palikuschi. Bet Deews zaur sawu Garu ari to wehl pfehji atdihwinahit un stiprinahit, kas jau ir pee mirtschanas.

1836. gada Dresdenes pilfseta, Sakschu semē, tahds misionas draugu pulginsch fastahdijahs par patstahwigu misionas beedribu; wehlah tad schi beedriba ir pahzehlufsees us Leipzig. 1840. gada winas pirmais misionars G. Kordes atkal tika aissuhitits us Trankebaru; drihs wehl ziti winam nahza pakaf. Ta tad nu ta weza, palaisia atmata ar atjaunoteem spehkeem atkal tika uplehsia, apstrahdata un apshia.

Schinis pehdejās 44ds godās muhsu Leipzigas Ewangeliski-Luteriska misione swarigus fohus us preefchu ir spehrufi. Tagad 19 misionari atrodahs us darba lauka, un pagahjuscha gada gala wisa Luteratizigiu draudses lozektu skaitis Tamulu semē bija 13 tuhsti. Wini dshwo 19 draudses daliti. Katrai draudsei ir sawa basniza, saws misionas nams jeb misionas stanzijs, kur patis misionars dshwo, un daudf weetas wehl-masakas palihga basnizas un luhgshanas nami atrodahs. Keelakas draudses misionareem wehl palihga mahzitaji no Tamulu dshimuma, ko schi par lauku mahzitajiem (Landprediger) nosauz, eet pee rofas. Bet zitas masakas draudses tahdi Tamulu lauku mahzitaji tagad jau ka patstahwigi draudses gani kopj sawu sw. amatu. Wina skaitis wiskopa tagad ir 9.

Zaur sw. kristibu 1883. gada 390 pagani tika usnemti kristiga draudse. Schis skaitis, sinams, ir mas pret teem nekaitameem paganu pulkeem kas wehl Riht-Indija dshwo. Bet ari jau par schim 390 atgreesahm dwehselem Deewam ir japatiz un jaluhds, lai Winsch tahs stiprina un uftur eefsch preezigas un pastahwigas tizibas.

Basnizas wiswajadstiga lihdsstrahdneeze ir skola. Tamdeht ari misionari wifur un wifos laikos ir ruhpejuschees par skolu zelschunu un uftureschunu. Leipzigas misione Riht-Indija tagad ir pawisam 135 skolas, kuras 209 skolotaji pee 3002 behrneem, titlab paganu, ka kristigu Tamulu behrneem, strahda. Pa keelakai dalai winas ir semakas skolas, kur behrneem titai pirmahs grunts mahzibas Tamulu waloda teel pasneegtas. Zitas skolas jau wed behrnus tahlak, un ir muhsu draudses un aprinka-skolahm lihdsigas. Wisaugstaka skola ir Poreiaras seminaras. Schini seminaras eefsch wairak klafehm wifadi misionaru palihgi, ka: laulskolotaji, preefchlasitaji, pahrlaufitaji, un augstaka klafē lauku mahzitaji teel iskoloti. Seminaras direktors ir Ahlefelds wahrdā.

Preefch til daudf basnizu un skolu uftureschanas un aplofshanas tad nu, sinams, ari deewagan naudas isheet. Un ne wis titai wezahs ir ja-ustur, bet, draudsei wairojotees, gandrihs il gadus wehl jaunās peenahf lahdi. Zinaas grunts weetas ir japehr, jaunās ehkas ir jazel. Bes tam misionareem, lauku mahzitajiem un skolotajiem wifem taf sawas maistees, sawa uftura preefch sewis, preefch seewas un behrneem waijaga. Ta tad lastitajiem buhs japrotams, kur tahs leelahs naudas summas ishteni paleef, kas il gadus Leipzigā fanahf. Winas teescham par walti neteel dotas. Bes peepalihdsibas no Ciropas kristigahm draudsehm misionas darbs ne kaut ka newaretu pastahweht, nedf auglotees. Ir aprehkinatees, ka Leipzigas misionas wiswajadstigalahs idofshanas par mehneft jau istaisa 20 tuhsti. mahrtu, t. i. 10 tuhsti. rublu.

Semkopiba un fainneeziba.

Cewehrojumi

pee pareisigas lopu audsinaschanas un truhliumu peefshemeschana, kas wehl daschās weetas rodahs.

(Belgijms.)

Tahlak apluhkofim lopu kuhitis jeb stakus. Wifur pirmis lopu kuhitihm waijaga ween'mehr buht gaischahm; jo tumša lopi sawu spirtumu un mundribu saude. Tapehz stallim jataisa logi. Logi ir jataisa ta, ka wehisch nenahf lopeem wifū, un til augstu, ka lopi pa teem newar skatitees ahra, lai tee nedabutu no schahdahm un tahdahm leetahm farantees. Stallim waijaga buht labi ruhmigam, ta ka katrs lops war pehz patifschanas gulehti, stahweht un greesitees, ka teem naw jamirfti sawds mehslods. Stallim waijaga ari buht siltam, tihram un sfaidram, ar zetahm seenahm, weselahm logu ruhthim, zeeteem un sfaidreem greesiteem un sawam kaititam. Us to ir jawehro! Siles, redeles un kastes il deenas waijaga ishtibriht, un ballas, kuras dshreenu jataisa, 2 reifas par nedelu ispluzinaht ar karstu uhdeni. Silu un redelu apafschas no fapelejuschahs baribas ir ja-istufschu. Jo titai zaur tihribu war lopus spirtus un pee labas weselibas uftureht. Sapelejuscho seenu no kaudses galeem un faputufchos falmus nefad nedrihtsi lopeem likt preefcha. Jo tapat ka zilwefam fapelejuschi maife un faskahbust putra nefem un ne-eet labuma, ta ari ir pee lopa. Ja lopi baribu grih us kuhitihm glabahf, kas ari, deht kuhitis siltuma, ir cewehlejams, tad waijaga greesitus zeeti nosilt, ar mahleem nosfemehreht tahs schkirbas, un tad wehl wifū uslikt dehtus. Apafsch greesiteem waijaga katra seenas pufe logus cetahfht, lai futu, kas briksham kuhitis zelahs, war islaift, — un atkal tad, kad kuhitis paleef wehfa, tos atstaisa; tee ari der preefch gaischuma kuhiti. Stursteni preefch futas nowillfshanas naw wehlejami; jo zaur teem kuhitis zelahs zaurwilddams wehisch, kas fawihduscheem lopeem naw par labu. Lopeem wasar slajja laidara eefsch sankā nefad nedrihtsi likt stahweht, — jo titai is tam daschās grehtu chrstehjamas sehrgos zelahs. Labi ir, kad laidaru ar atmeeneem isbruge, un laidara widu waj weena stuhri cetaisa bedri, kur wirza sakrahjahs, zaur ko ne ween laidars ir saufs, bet ari wirza, kas ir toti laba preefch lauku mehflufshanas,

Lastaji tagad warubht jautahs, waj tad Indijas Tamulu draudses paschas newar gabdahf par sawahm draudses wajadshahm? Us to ja-ahbild, ka winas pehz eefpehshanas ari to dara. It gadus no winahm nodofshanas teel nemtas. Bet schi nauda, ar wispahrigahm misiones idofshanam salihdsinata, ir itin masa, un ar to ne domahf nepeeteef. Jo pirmahf schihs nodofshanas naw leelas. Nebuhtu gudri, pahrlaeleu leelu naudu no jaun-atgreesiteem draudses lozektuem praftit. Zaur to dandsi tiftu atbeedeti no kristigas tizibas peenemshanas. Un otrahfht Tamulu draudses, zaur-zaurim nemot, ir loti nabagas, jo pee winahm gandrihs til weenigi laudis no wissemakas lahrtas, no ta nosauktahs Baria-kastes, peeder.

Tamdeht mums Ciropas kristigeem ar preeku un labu prahtu wineem japalihdsi. Kaut jel ari muhsu Baltijas Luteratizigahs draudses wairak peedalitos pee schi mihleshibas darba! Lai tas Kungs it ihpafchi ari muhsu mihleem Latweescheem firdis pamodinatu un pakufinatū, ka lai wini ar labafu prahtu un pilnakahm rokahm sawas dahwanas pasneegtu preefch muhsu misiones! Deews jau tas ir, kam wif selts un sudrabs peeder. Un kad Winsch muhs ir apwehtitij ar daschu daschadahm laizigahm un garigahm dahwanahm, tad nu ari gan iskatram no mums peenahkto, lai nu winsch ir jaunās waj wezs, lai fainneeks waj kalps, no patezigibas il gadus jeb il mehnefchus no faweeem eenahfumeem kahdu teefinu atliginaht, to nosilt pee malas un Deewam atkal atdot atpakaf, wina walstibas peeaugschana un muhsu dahrgahs kristigas tizibas isplatischana par labu. Waj tad tas naw jauki, ka mehš wif, lai gan paschi wif newaram aiseet us tahleem paganeem, tomehr iskatrs pee ta waram palihdsch, ka muhsu Besitaja gananam pulkam weenumehr jaunās awis teel peemestas, kas lihds schim sawa gana balfi wehl ne muhscham naw dshrejuschās, kas lihds schim wehl ir stahwejuschās swescha un it teescham tumshā un sliktā kuhiti, kur wina dwehseles bes glahbschanas willam kript par laupijumu? Jo wairak mehš palihdsesim, jo drihfati ari to deenu warefim fagaidiht, kur wif buhstim weens patš ganams pulks un weens patš gans. (Zahn. ew. 10, 16.)

G. A.

Behrna luhgshana.

Jau daudf pahre to rakstihis, jau daschs wahrdās runahs, zil swariga un swehta ir luhgshana is behrnu mutes, un zil reis ari mums nahlahs isfauktees ar Dahwidu: „no behrninu un sildamo mutes Tu few spehfa slawu fataisijis!“ — Bet zil ilgi ta Kunga wahrdās: „laidet tos behrninus pee manim nahft un neleedseet teem“, kristiga draudis tiks daudfinahs un ta apsolifchana pastahwehs: „wineem peeder ta debeju walstiba“, til ilgi ari nebuhs pahre to beigts runahft un ta pastubinaschana ne-aplufshs us wifem wezakeem un skolotajiem: „mahzeet sawus behrnus Deewu luhgt!“ — Lai Zums, mihlee lastitaji, ari schodeem schi pastubinaschana eet pee firds, kad wina schi lapa, pahre scho leetu runadama, Zums kahdā notikumā pasneeds.

Bija rudens deena, kad behrna lihkti us kapeem pawadiju. Mana firds jutahs aisgrahbta, kad sahrzinu usluhfoju, jo wina dufjeja masa meitina, kura wehl til nedelu atpakaf mana skolneeze bija bijusi. It ihpafchi mana firds pahre to ta bija aisgrahbta, kad eedomas, zil swehtigi wina no schiemes schkirufsees un sawu garu ta Wiswaukstaja rofas nodewuff. — Wehl nedeta nebija pagahjusi, kad mahziju skolneezehm kahdu perschinu, kuru tahs lai wakara guleht edamas staita. — Pee atrahfshanas, waj ari prot mahzito perschinu, praftiju schai pascham meitina: „Saki man, ka Tu peelhdsi sawu Deewu?“ — Meitina, rozinas salikufi. skaitija: „Allasch tureschos pee Lewis, glahbejs manas dshiwibas! Tu man meef un dweh'li dewis un Lawis spehks man apfargahs. Kad Tu pee man esi, Deews, pahre ko man buhs nobihtees? Droschs es domos Lawis rofas, preefch ka sem' un debefs lolahs!“ — Es to sinaju, ka wina kristiga namā atradahs, — bet zil swariga schi luhgshana, tas man bija wehl wehlah ja-ahfshif. Jau-otru riht' man skolu sahlot sinoja, ka mineta skolneeze fahlimufi, — un wehl to paschu deen' winas tehws to behdu

wehsti atnesa, ka ap pusdeenas laiku meitina Deewa preefcha gahjusi. — „Jau pulksten 1/211ds ta bija deewagan nogurufi, nas tehws stahhija, „un peezehlufsees, rozinas salikdama, ta fahfahitit: „Allasch tureschos pee Lewis, glahbejs manas dshiwibas! Tu man meef un dweh'li dewis un Lawis spehks man apfargahs. Kad Tu pee man esi, Deews, pahre ko man buhs nobihtees?“ — Scho wahrdus isrunajot, meitina atlaidahs atkal, un eemigah sawu garu nodewa engelu rofas.“ — Man bira afaras pahre degeem, kad eegahju skolas istaba un winas bijufcho weetinu usluhfo. Ra swihni wisa ne-ahfshana no manahm azihm nokrita un me firdi schee wahrdi atstaneja: „Al Deewa bagatibas dshlums, zil imanijami ir Lawi zelt, Zebaot, un zil ne-iptrotamas Lawas augstais Deews!“ — Swehtdeen, kad zitas skolneezes pee kapa nas dseedaja: „Tur neweens pehz fahpehm waidehs, tur neweelas fahfahs, — ari es, pee kapa peegahjis, firds flufiba noskai.“ — Kad Tu pee tahs esi, Deews, pahre ko tai buhs nobihtees? De wina Lawas rofas, preefch ka sem' un debefs lolahs!“

Ta stahsta tahds skolotajs, un wina stahstis, kas teescham zis, lai mudina un sfubina wezakus un skolotajus, behrneem mahziju peelhgt. — Zil ne-aprakstami swarigs un swehts ir is brikhtinsch, kura behrninsch, sawas masahs rozinas falizis, sawu sinu pazel us sawu Raditaju un To peefauz, kura preefcha sem' un befs klanahs!

Wina wahrdās un frusts til ween!

Driha, Indijas walsti, kur wehl mas kas no ewangeligais gaimas bija sinams, diwi misionari nonahza, lai ari scheit to fahfistio Kungu pasludinatu. Ta kahdu deen' pee wineem nonahf pagans un luhds, waj teem ne-efot tahs gramatinas pahrdodahs kurai wiskrafhs: „Dwehseles swehtibas juhra.“ — „Ka Tu scho matinu pashtisi?“ misionari praftija. Un par atbildi pirzejs wineem stija schahdu notikumu: „Nu jau diwi gabi atpakaf, kad mane te brauzu ar prezhem us tirgu nahburgu pilfsehtina. Tirgu tas kahdu no faweeem pashtstameem. Schis tam pahrdewa gramatinā kura zita religija atradahs nekā muhschā. Schi gramatina bija pati, kuru tagad no Zums grihu priest. — Mahjās pahrbrauzis, ischakli ween sahla wina lastit. Pehz nezil deenahm winsch pah tihri fawadaks nekā pa preefchu; wina waigi daschu reis nosarte azis pildijahs ar afarahm. — Nehs wina turecham par apburu, gribejahm scho gramatinu fadefshahft un pehz tos pelnus ar wih tam eedot, lai tee launee gari to atstahftu. Bet winsch scho gramatinu ta fargaja un glabaja, ka mehš winas nedabujahm rofa. — Tas auldatahs afaras noschuma. Muhsu basnizu winsch wairs ne ne-apmefleja, un negribeja ari wairs ne wahrdina dshreht no religijas. Pehz gada laika mans tehws nomira. — Kad tas us mirtschanas gultas guleja, muhsu preefieri fanahza un gaidija dahwanahm, kuras teem dos; bet mans tehws teem ar rofu mehshahdija, lai tee aiseet, — schiit winsch tos negribot redseht, tam ka tee winam neneela newarot lihdsch. Bet kad nu pehdigais mirkhs nahza, mana mahte, es un mahfas raudadami to kuhdeht „teht, teht“, Tu mirsti, — peefauz Kristinu!“ — Tad winsch ligi muhs usluhfoja un atbildeja: „Mani mihlee, es pashtitu lab wahrdu, nekā Kristinu, — to atradu tai gramatinā, proti to wah Jesu Kristu, kas ir wifas pafaules Besitajs, un muhschu mihle labaka un spehzigahs wahrdās, nekā Kristinus.“ — Ta winsch mira, „Jesūs“ wahrdu minedams un peefaukdams. — Lastitaji Lawa dwehsele ari tapat slahpft un sahro peefahs „Jesūs“ wahrdas? Ad. Ligathne jun

teel sakrahta un-taupita. Schee ir wif tahdi cewehrojumi, kas semkopim mas idofschanu, bet daudf labuma eenesf.

Pahre lopu barofschanu, kas ir ta wifu swarigata pee lopu tureschanas, buhtu daschi cewehrojumi japeemin, un tamdeht schi isht tos usflimefim.

Mahziteem loptureem deewagan preefchrafftu un mahzibu pahre lopu tureschamu, audsinaschunu un barofschanu ir panahkami; tee teel beefas gramatinas zaur skaitkeem peerahditi. Wifa lopi bariba teel pehz ihpafschas wehrtibas daschadahs schkiras eedalita. Wina teel pehz sawas kihmifkas un fisiologifkas salihdsinaschanas wehrteta, — un pareisiga lopi bariba waijaga buht ne ween wifahm tahm datahm, kas pee lopu dshwies un uftureschanas nedrihtsi truhlt, bet buhs ari rittiga mehrtā un maiftijuma atrastees. Kas baribas wehrtibu un winas salifschanu jeb sakahrtofschanu mahzijeem apspreeft, un pehz uftahditeem liktumeem dara, tas ir jau deewagan no lopu kopschanas mahzijeem.

a) Newar wis faziht, ka lopeem jaskatahs pehz baribas wairuma; bet otradi, — baribas wairumam ir jariktehahs pehz barojameem lopeem. Kad preefch efofcheem lopeem baribas wairuma nepeeteef, tad ir bed kawefshanas lopi skaitis japamafina. Preefch fainneezibas ween'mehr ir labaki, masaf gowu tureht un labi barot, nekā daudf gowu tureht un slikti barot.

b) Baribas wairumam atkal naw wis jariktehahs pehz lopu skaita, bet pehz turofcha lopi meefas swara. Tapehz ir labi, ka ilweena gows u. t. j. pr., pirmis to teel kuhiti, teel noswehrtā, un tad to waijadstigo baribu pehz winas meefas swara aprehkina. Preefch lopi uftureschanas nu waijaga sawas baribas datus, un to tad nosauz par uftureschanas baribu, un preefch peena doschanas u. t. j. pr. atkal waijaga sawas baribas, un to tad nosauz par strahdadamu baribu.

Par peemehru us 100 mahziniu dshwa lopi swara no rittigi saliktas baribas waijaga 1 2/3 mahz. uftureschanas baribas un 2 1/3 mahz. strahdadamas baribas. Kad nu gows swer 800 mahziniu, tad tai par deenu waijaga dot 13 1/3 mahzinas uftureschomas un 18 2/3 mahzinas strahdadamas baribas, kas kopā istaisa il deenas us 100 mahzinahm 4 mahzinas un us 800 mahzinahm 32 mahzinas, pehz seena wehrtibas aprehkinatees. Jhpafchu tabeli ar skaitkeem pahre seena wehrtibu efam jau pasneegufchi igahj. gada „Latweeschu

Awifchu“ semkopibas peelikumā № 48. un 49., pahre lopu ehdinahs nu runajot. — Kad lopeem pilnigu baribu grih dot, tad teem jeb pirmā lahrtā, ka teem wehders ir piins, un otra lahrtā, tai baribuhis ari buht tam uftura spehklam, zil lopam ir waijadstiga. Ar lopi grihu loptureus pastubinahft, lai tee, kad ween til ir eefpehjamis, pus un baribu swer, un pehz ihpafschas aprehkinaschanas eefahf lopot. Itfartu leetu, pirmis to idbara, waijaga papreefch pahrdoma pahrspreest, isproweht, un tad, kad to par labu atrod, peenemt. — Te grihu fainneezehm peefodinahft, ka tas naw labi, kad tahs pings gows peenu noslauz semē jeb isleji. Wifur warenais Raditajs adabā nelo walti radijis. Tapat ari pirmahs mahtes peens ir ihpafsch preefch jaunpedsimufschā tela ta fagatawots, ka lai tas tela saw buhdamahs glotis islaufe, padara schkidras un is eefschahm iswed. — Tad wehl jaleef wehrtā, ka tesmenis teel ween'mehr, un ihpafchi eeflumā — isflauktis, un gows il deenas ap to paschu laiku, ka zita deenahm, slaukta.

Sklaidriba un tihriba ir pee gowu slaukshanas ta, swarig leeta. Lai slaukshana buhtu labi weegla, tad gowihm preefch slaukshanas ir jadod labš cheens; jo tad tahs labaki stahwehs un weenu isflaidihis, — un fewifschki wehl tad, kad ar tahm labi apereht. Zaur slaukshanu un fshchunu war ari to wislabako gowi famatit. Ari lopinsch prot mihlestibu atmahsahft ar mihlestibu. Gowis wifslabi sfaidri isflaukt, — jo tas beidamais peens ir daudf reis labu un trefnaks nekā pirmahs. Kad gowi ne-isflauz sfaidri, tad peens, kas tesmeni paleef, famaita to jauno peenu, un peens ari dshnotruhtsi. — Slinas gowis ir til pat reis jaslauz, ka weselas, — to peenu no winahm gan newar bruhleht. Gowis mehds gan wah diwi reifas par deenu slaukt, — bet trihs reis slaukshana ir dshlabaka, jo tad ir daudf wairak peena, tamdeht ka peens nedabon til tesmeni stahweht.

Pa war pasht, waj sirgam ir weselas azis.

Kad sirga azis war sawu ghimi redseht ka spegeili, — tahd azis ir tahs labalahs un weselakahs, un kad sirgam no preefchahs tahs azis un mana, ka azis ir pafarkanas, it ka winas degtu pee — tahdas azis ir ari labas un weselas.